

PANORAMA

Xosé Ramos Rodríguez

Antón Costa Rico

Nova Escola Galega

jose.ramos.rodriguez@edu.xunta.es

anton.costa@usc.es

REVISTA GALEGA
DE EDUCACIÓN

ISSN: 1132-8932

Páx. 90-93

ACTUALIDADE DA POLÍTICA EDUCATIVA

No novo curso académico.

- O curso comeza coa polémica habitual da dotación de profesorado. Coa esixencia, agora, do mantemento da **dotación de profesorado** como no curso pasado, que supuxo a diminución das ratios cunha mellora dos resultados académicos e de convivencia, e considerando unha nova forma de traballar en moitos centros: compartindo dous profesores un grupo de alumnado. A Consellería está no tira-puxa aludindo a que a distancia de seguridade xa pode volver a ser de 1,2 m. E non 1,5 do curso anterior, como se fose obrigado manter o 1,2 e non valorar ningunha das vantaxes ás que aludiamos antes.
- De novo volve aparecer o **peche de aulas e mesmo de escolas** (como o caso do CEIP de Baamonde) por non acadar os mínimos de matrícula, volve a desvalorizarse o espazo rural por parte da Consellería, cando estamos nun cambio desa valoración por parte da sociedade. Pero esta vez foron máis lonxe e en varios centros de Secundaria ordenaron suprimir materias optativas (nada menos que das propias de modalidade e de exame de selectividade) existindo profesorado, aínda que non o número de matriculados esixido. Neste caso a indignación social rápida e con atención dos medios fixo que deran marcha atrás nunha decisión no colmo dunha nova desconsideración aos pequenos núcleos de poboación que ían ser claramente discriminados.
- O debate e o desenvolvemento lexislativo máis importante que teremos este curso será **sobre o currículo**. Volveremos a escoitar as voces de colectivos e grupos sociais que clamarán pola diminución de contidos e/ou horario en tal ou cal materia; xa avanzou nestas argumentacións algún colectivo de profesorado de Matemáticas e de Filosofía, entre outros. Ao mesmo tempo vemos con bos ollos que dende a propia Administración se propugne a interdisciplinariedade e o traballo por proxectos. Dentro desta mesma lóxica os colectivos renovadores propoñemos que se traballe con temas que formen en valores, útiles para coñecer e transformar a sociedade, e aglutinen ao tempo coñecementos de varias disciplinas para cristalizar proxectos de traballo; falamos de atender os problemas ecolóxicos -moi importante por exemplo sobre a instalación dos megapárques eólicos- de violencia machista, de memoria histórica, das pandemias, do cambio climático, etc.; sen engadir máis contidos, senón estruturando o coñecemento das diferentes materias para conectalas cos problemas reais que deberá afrontar este alumnado, propiciando así

unha escola máis emancipadora que reproductora.

- Outro debate comezan a ser os **exames de recuperación**. Cando en Galicia este curso se estaba adaptando o calendario para facelos en xuño; o Ministerio con argumentos similares aos que avanzabamos no anterior Panoraula opta por suprimilos totalmente na ESO. Argumentabamos que non terían sentido os exames de recuperación se existe unha verdadeira atención á diversidade, demandando de cada alumno ou alumna segundo as súas posibilidades, proporcionándolle a atención que necesita e facendo unha avaliación continua. Faise, así, noutros países. Que se relativice o exame como instrumento de avaliación, que se deixe de crer na “segunda oportunidade” como un momento milagreiro no que enderezar (por parte do alumnado en solitario) o que non se fixo antes, que a avaliación sexa parte do proceso de aprendizaxe e non o corolario final do mesmo, todo isto é positivo; pero, iso si, é moito máis caro.

- Neste ano 2021 culminouse o proceso de creación da primeira universidade privada de Galicia. A **Universidade Internacional da Empresa** (UIE) auspiciada pola Fundación do mesmo nome e promovida por Abanca, entra no Sistema Universitario Galego (SUG), formado ata agora por tres universidades públicas (UDC, USC e UVigo). A importancia desta creación estriba en que é un primeiro paso nun ámbito da docencia ata agora pouco propicio para a iniciativa privada, abrindo así a porta a outros proxectos semellantes, con vontade de debilitar a educación pública e o conxunto de funcións sociais ao ser-

vizo do coñecemento das Universidades públicas. Non importou que estiveran en contra as tres Universidades Públicas, nin toda a oposición parlamentaria, nin sequer o mesmo Consello Económico e Social de Galicia: pretende utilizarse para a captación de recursos e influencia, sobre todo nos ámbitos do xurídico social e da saúde. Para logralo levamos tempo asistindo a unha redución dos recursos das Universidades públicas así como a un teimudo cuestionamento do seu funcionamento.

- Anotamos a importante muda en varios centos de equipos directivos dos centros escolares públicos de Galicia. Desexamos para todos boa e eficaz xestión, coidadosa, atenta coas persoas e naturalmente democrática, cooperativa e transparente, como mellor estratexia para saudáveis proxectos pedagóxico-organizativos dos centros.

ARREDOR DA GALEGUIZACIÓN

Coa contribución da Consellería de Educación segue avanzando a desgaleguización escolar. Contribución mediante unha normativa que ‘facili-

ta’ a castellanización das aulas públicas e privadas de infantil en tantos espazos de cidade, de vila e mesmo parroquiais, entremedias doutros factores sociolóxicos e culturais que lexitiman prácticas sociais adversas, contrarias con calquera discurso existente que fale de defensa do patrimonio cultural. Chámanlles libres eleccións particulares.

Ao caso, resulta ben oportuna a edición que o profesor Xosé María Lema compuxo con 30 dos seus textos escritos entre 2009 e 2019, co título **Pola nosa lingua**, un exame rigoroso e un diagnóstico, para mudar o devalo.

ENCONTROS E XORNADAS

Celebrouse no pasado mes de xullo en Santiago de Compostela, coa responsabilidade académica da Sociedade Española de Pedagogía e en conexión coa Facultade de CC. da Educación, o XVII Congreso Nacional de Pedagogía e IX de carácter iberoamericano. Foi un congreso *online* que, porén, mobilizou un moi amplo número de comunicacións e de conferencias académicas, que nesta convocatoria tiñan xusto como motivo central “A educación en rede”. Un congreso que é sempre un importante escenario académico arredor do que é a vida docente e investigadora nas Facultades de CC. da Educación en España e tamén en Iberoamérica.

Foi ocasión para concederlle ao profesor Manuel Andrade, de Nova Escola Galega, o primeiro Premio do Congreso polo proxecto “Bibliotecas inclusivas no CEE Navalón, de Santiago de Compostela.